

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
Journalistik
Fagbeskrivelse
Efteråret 2024
Videnskabsteori
7. semester

Varighed: 15 ECTS

[NB: Ændringer i pensumlisten kan forekomme indtil et par uger før forløbets start. De læremidler som den studerende selv skal købe ligger dog fast.]

Formål:

Forløbet giver de studerende en introduktion til fænomenet videnskab i bredeste forstand og giver dem færdigheder i tænke videnskabeligt og håndtere videnskabelige produkter i deres journalistiske arbejde. De studerende bringes i kontakt med centrale problemstillinger indenfor videnskabens faglige felt og lærer centrale teoretiske begreber at kende såvel som de forskellige arbejdsformer og idealer for viden, der karakteriserer videnskaberne.

Pædagogisk og didaktisk tilgang:

Undervisningsforløbet indeholder et pensummateriale inddelt i temaer, en serie undervisningsgange tilrettet den pågældende uges temaer, en modulopgave der skal afleveres midt i forløbet, samt en afsluttende eksamensopgave, der udarbejdes til sidst i forløbet. Det er obligatorisk for studerende at deltage i mindst firs procent af de udbudte undervisningsgange, og dertil skal modulopgaven indleveres og godkendes, før den studerende er kvalificeret til at aflevere den afsluttende eksamensopgave på faget. Indenfor de sidste to uger af forløbet udbydes en frivillig vejledningsgang rettet mod arbejdet med eksamensopgaven, denne hører ikke ind under deltagelseskravet.

Tilrettelæggelsen af faget giver de studerende mulighed for at vise, at de kan forholde sig selvstændigt og reflektivt til de behandlede positioner, og at de kan reflektere over positionernes mulige relevans i forhold til et kommende BA-projekt (eller et tilsvarende journalistisk relevant område).

Læringsmål:

De studerende skal opnå viden om:

- Centrale ideer om videnskabernes forskellige genstandsområder (fagfelter), arbejdsformer (metoder) og endemål (ideer om sand viden).
- Centrale teorier om grundlaget for sprog, kommunikation og samfund i relation til videnskab.
- Den akademiske kommunikationsstil.
- God argumentation i og med videnskab.

De studerende skal opnå færdigheder i:

- At vurdere konkrete teksters eller ytringers forskningsmæssige tyngde.
- At have blik for konkrete teksters eller ytringers anknytning til videnskabsteoretiske problemfelter.
- At skrive i en stil, der nærmer sig den akademiske, dvs. undersøgende, begrebsbevidst, diskuterende, med forbehold og med kildehenvisninger.
- At angribe et emne, tema eller diskussionsfelt med brug af søgning i videnskabelig eller teoretisk litteratur.
- At reflektere over, hvordan videnskab og videnskabsteoretiske positioner kan bidrage ind i en kommunikationsfaglig praksis.

De studerende skal opnå kompetencer indenfor det at:

- Inddrage videnskabsteoretiske horisonter i en opkvalificering af eget journalistiske arbejde.
- Tilgå kilder med en større bevidsthed om, hvordan deres forskningsmæssige baggrund påvirker deres bidrag til den offentlige samtale.

Læremidler:

[NB: Små ændringer kan forekomme op til et par uger før studiestart.]

Læremidler og litteratur - skal anskaffes:

- Fuglsang, L., Bitsch Olsen, P., & Rasborg, K. (2013). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: på tværs af fagkulturer og paradigmer*. (Lars. Fuglsang, Poul. Bitsch Olsen, & K. Rasborg, Eds.; 3. udgave.) [Book]. Samfundslitteratur.
- Launsø, Laila., & Rieper, Olaf. (2005). *Forskning om og med mennesker: forskningstyper og forskningsmetoder i samfundsforskningen*. (5. udgave.) [Book]. Nyt Nordisk Forlag.

Litteratur - udleveres:

Andersen, H. (2013). Funktionalisme - integration og konflikt. I H. Andersen & L. B. Kaspersen (Red.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (5. udg., s. 267–297). Hans Reitzel.

Ayer, A. J. (1959). Verification and Experience. I *Logical Positivism* (s. 228–246). Free Press.

Barth, F. (2000). Om å forstå andre kulturer. I *Andres liv - og vårt eget* (3. oplag, s. 7–33). Universitetsforlaget.

Beck, U. (2002). Videnskaben hinsides sandhed og oplysning? I *Risikosamfundet* (s. 254–283). Hans Reitzel.

Bourdieu, P. (1997). Socialt og symbolsk rum & Den nye kapital. I *Af praktiske grunde* (s. 15–31 & 37–51). Hans Reitzel.

Dilthey, W. (1999). Uddrag: Udkast til en kritik af den historiske fornuft [Book]. I J. Gulddal & M. Møller (Red.), *Hermeneutik : en antologi om forståelse* (s. 92–110). Gyldendal.

Durkheim, É. (2005). Den sociologiske metodes regler [uddrag]. I *Den sociologiske metodes regler* (s. 45–75). Hans Reitzel.

Grøn, A., Husted, J., Lübcke, P., Rasmussen, S. A., Sandøe, P., & Stefansen, N. C. (1983). Sandhed. I *Politikens filosofi leksikon* (s. 381–382). Politikens Forlag.

Gulddal, J., & Møller, M. (1999). Uddrag: Indledning - fra filologi til filosofi. I *Hermeneutik : en antologi om forståelse* (s. 41–45). Gyldendal.

Gundersen, L. B. (2017). Forord, Introduktion, Kapitel 1. I *Hej Logik* (s. 9–32). Aarhus Universitetsforlag.

Habermas, J. (2005). Erkendelse og interesse [uddrag]. I *Teknik og videnskab som "Ideologi"* (s. 122–136). Det lille forlag.

Habermas, J. (1988). Actions, Speech Acts, Linguistically Mediated Interactions, and the Lifeworld. I *On the Pragmatics of Communication* (s. 215–227 & 246–255). Polity Press.

Helder, B., & Helder, J. (2009). Hvad er en spunk i virkeligheden? Sprog, betydningsdannelse og kommunikation. I J. Helder, T. Bredenlöv, & J. L. Nørgaard (Red.), *Kommunikationsteori: En grundbog* (s. 551–573). Hans Reitzel.

- Hempel, C. G. (1959). The Empiricist Criterion of Meaning. I *Logical Positivism*1 (s. 108–132). Free Press.
- Hjorth Andersen, B. (1993). *Kan man spørge mennesker om deres livsform? - i surveys vel at mærke* (B. Hjorth Andersen (Red.)) [Unknown]. Socialforskningsinstituttet.
- Järvinen, M. (2005). Pierre Bourdieu. I H. Andersen & L. B. Kaspersen (Red.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (s. 350–369). Hans Reitzel.
- Kant, I. (2000). Ide til en almen historie med verdensborgerlig hensigt. I H. Jeppesen (Red.), *Oplysning, historie, fremskridt* (Slagmarks, s. 50–70). Slagmark.
- Kjørup, S. (1996). Hermeneutikken [Book]. I *Menneskevidenskaberne: Problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori* (4. opl., s. 265–279). Roskilde Universitetsforlag.
- Kragh, H. (2010). Den unaturlige naturvidenskab. I *Hvad er naturvidenskab* (s. 11–34). Akademisk forlag.
- Kuhn, T. S. (1973). *The structure of scientific revolutions* (2. ed., enl.) [Book]. University of Chicago Press.
- Laurs Sørensen, P. (2007). *Filosofi og videnskab* (P. Laurs Sørensen (Red.); 1. udgave.) [Book]. Systime.
- Lindberg, D. C. (1992). *The beginnings of Western science : European scientific tradition in philosophical, religious and institutional context, 600 B.C. to A.D. 1450* [Book]. University of Chicago Press.
- Saussure, F. de. (2001). Forelæsninger om almen lingvistik. I L.-H. Schmidt (Red.), *Det videnskabelige perspektiv* (s. 405-422 + 438-441). Akademisk forlag.
- Wacquant, L. (2004). *Body and Soul*. Oxford University Press. [NB: Sidetal oplyses senere]
- Weber, M. (2003). Det bureaukratiske herredømmes væsen, forudsætninger og udvikling. I *Udvalgte tekster* (s. s. 63-93). Hans Reitzel.
- Wittgenstein, L. (1995). Tractatus Logico-Philosophicus [uddrag]. I F. Stjernfelt, C. Bundegaard, M. Hesseldahl, & I. W. Holm (Red.), *Tractatus Logico-Philosophicus* (s. 37–63, 124n – 126, 129-130ø). Samlerens bogklub.
- Frit tilgængelig:
- A history of FLICC: the 5 techniques of science denial*. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://skepticalscience.com/history-FLICC-5-techniques-science-denial.html>
- Hvad er videnskabelig metode?* (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvad-er-videnskabelig-metode>
- Placeboeffekten: »Man orker næsten ikke udvikle antidepressiv medicin mere« - politiken.dk*. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://politiken.dk/forbrugogliv/sundhedogmotion/art5607641/Placeboeffekten-»Man-orker-næsten-ikke-udvikle-antidepressiv-medicin-mere«>
- Sådan bruger du videnskabsteori*. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/sadan-bruger-du-videnskabsteori>
- Hvorfor skal vi stole på videnskaben?* (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvorfor-skal-vi-stole-pa-videnskaben>
- Hvad er strukturalisme?* (u.å.). Hentet 3. december 2021, fra <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-strukturalisme>
- Ph.d., adjunkt, lektor... Hvad betyder de fornemme forskertitler?* (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-betyder-de-fornemme-forskertitler>

Austin, J. L. (1962). *How to do things with words*. Clarendon Press.

<https://ia801306.us.archive.org/23/items/HowToDoThingsWithWordsAUSTIN/AUSTIN J.L - How To Do Things With Words.pdf>

Thomsen, J. P. (2010). Klasse og kultur på danske universitetsuddannelser. *Dansk Sociologi*, 21(1), 53–73.

<https://doi.org/10.22439/dansoc.v21i1.3195>

Supplerende litteratur til faget:

Litteratur – udleveres:

Adorno, T. W. (1959). THEORIE DER HALBBILDUNG [Article]. *Der Monat (Berlin)*, 11, 30.

Bjerg, O. (2006). De sociologiske metoders epistemologi. I *Sociologiske metoder* (s. 11–28). Forlaget Samfundslitteratur.

Bourdieu, P. (1998). Uddrag fra Om TV - og journalistikkens magt. I *Om TV - og journalistikkens magt* (s. 1–30). Tiderne Skifter.

Bretelle-Establet, F., & Schmitt, S. (2018). Introduction. I F. Bretelle-Establet & S. Schmitt (Red.), *Pieces and Parts in Scientific Texts* (Why the Sc, s. 3–18). Springer International Publishing.

Diderichsen, A. (2003). Strukturalisme. I P. Lübcke (Red.), *Vor tids filosofi: Fransk filosofi - engagement og struktur* (s. 176–188). Politikens forlag.

Erslev, K. (1975). *Historisk teknik - Den historiske undersøgelse fremstillet i sine grundlinier [uddrag]* (2.). Gyldendal.

Flor, J. R. (1989). Den senere Wittgenstein: Sprog og livsform. I P. Lübcke (Red.), *Vor tids filosofi: Videnskab og sprog* (s. 182–200). Politikens forlag.

Gadamer, H.-G. (1997). The Universality of the Hermeneutical Problem. I D. E. Linge (Red.), *Philosophical Hermeneutics* (s. 3–17). University of California Press.

Gregersen, F. (2003). Strukturalisme. I F. Collin & S. Køppe (Red.), *Humanistisk Videnskabsteori* (s. 199–224). DR Multimedie.

Hagen, R. (2002). Rational choice. I H. Andersen & L. B. Kaspersen (Red.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (2., s. 219–234). Hans Reitzels Forlag.

Hazrat, F. (2023, december). Perfect Just the Way You Are: In Defense of Slow Reading. *Oh Reader*, 53–57.

Jørgensen, M. W., & Phillips, L. (2003). Det diskursanalytiske felt. I *Diskursanalyse som teori og metode* (s. 9–33). Roskilde Universitetsforlag.

Sayers, D. L. (1979, januar). The Lost Tools of Learning. *National Review*, 90–99.

Wittgenstein, L. (1999). Filosofiske undersøgelser [Udvalgte tekstpassager]. I *Filosofiske undersøgelser* (2. udg., s. 34–42, 53–54, 66–67, 131–134). Munksgaard.

Ørsted, H. C. (1978). Om den dannende virkning, naturvidenskabens anvendelse må udøve. I *Ånden i naturen* (s. 202–211). Vinten.

Frit tilgængelig:

Parafrase : Stopplagiat. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <http://stopplagiat.nu/index.php/sadan-gor-du/parafrase/>

Definition : Stopplagiat. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <http://stopplagiat.nu/index.php/hvad-er-plagiering/definition/>

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed — Uddannelses- og Forskningsministeriet. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/Naevnet-for-Videnskabelig-Uredelighed>

Sådan laver du litteraturhenvisninger – DMJX Bibliotek. (u.å.). Hentet 2. december 2021, fra <https://bibliotek.dmjx.dk/hjaelp-og-vejledning/saadan-laver-du-litteraturhenvisninger/>

Alzaga, C. (2007). Prostitution indendørs. Massageklinikken som socialt rum. *Dansk Sociologi*, 18(1), 9–33. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v18i1.1792>

Cook, J., Ellerton, P., & Kinkead, D. (2018). Deconstructing climate misinformation to identify reasoning errors. *Environmental Research Letters*, 13(2). <https://doi.org/10.1088/1748-9326/AAA49F>

Ginzburg, C., & Davin, A. (1980). Morelli, Freud and Sherlock Holmes: Clues and Scientific Method. *History Workshop*, 9, 5–36. https://www.researchgate.net/publication/249249570_Morelli_Freud_and_Sherlock_Holmes_Clues_and_Scientific_Method

Eksamensforudsætninger:

Mødepligt: Den studerende skal deltage i mindst firs procent af de udbudte undervisningsgange på campus. Mødepligten opgøres efter sidste undervisningsgang.

Deltagelsespligt: Den studerende skal i midten af forløbet indlevere en obligatorisk, individuel modulopgave i en godkendbar form og indenfor en fastsat deadline.

Afhjælpningsmuligheder: Muligheden for afhjælpning gælder kun ved lovligt fravær. Ved lovligt fravær kan der gives erstatningsopgaver pkt. 6.2.2.

Eksamen:

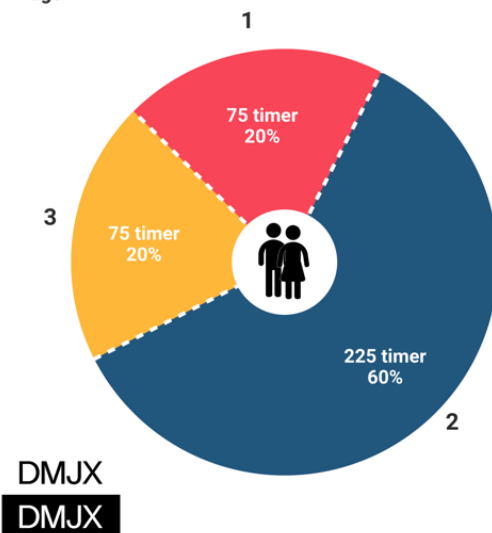
Bedømmes efter 7-trinsskalaen, intern bedømmelse. Skriftlig opgave, der kan løses individuelt eller i en topersonersgruppe. Hvis opgaven løses som gruppeopgave, skal det af opgaven fremgå, hvilke dele hver studerende er ansvarlig for.

Studieaktivitetsmodel:

Studieaktivitetsmodellen

Videnskabsteori

375 timer i alt
15 ECTS points
7 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

HB 21.6.2024